

БАРОМЕТР БІЗНЕСУ

Щомісячне опитування бізнесу України
Гаряча тема місяця – «Вплив мобілізації»

Січень 2024 року
Випуск #4
(опитування 09.01-15.01 2024р.)

Надані результати є відображенням лише думки респондентів і не є прогнозами та оцінками Торгово-промислової палати України.

Випуск #4 | Січень 2024

- Загальний індекс Барометру бізнесу в січні 2024 року склав **40,4**, що на 4,0 пункти нижче, ніж у грудні 2023 року. Спостерігається посилення негативних очікувань бізнесу за всіма показниками. Бізнес очікує зниження обсягів наданих послуг/ виконаних робіт (↓ -7,3 пунктів) та обсягів нових замовлень (↓ -5,9 пунктів).
- В першому місяці 2024 року всі сектори очікують на погіршення умов ведення бізнесу. Секторальні індекси Барометру становлять: для виробництва – **39,0**↓-3,6, для будівництва – **34,3**↓-12,0, для послуг – **43,8**↓-4,2, для торгівлі – **40,0**↓-2,7. Відносно попереднього періоду має місце відносне зниження індексів від 2,7 до 12 пунктів.
- В січні 2024 року всі підприємства незалежно від розміру прогнозують погіршення економічного становища. При цьому чим менший розмір бізнесу, тим більш скептичні очікування. Так індекс Барометру для мікро та малих підприємств дорівнює **38,1**↓-4,9 та **38,2**↓-3,0 відповідно, а для середніх та великих – **44,1**↓-5,3 та **47,7**↓-2,0.
- Гаряча тема місяця «**Вплив мобілізації**» визначила, що 79% респондентів відчувають критичний та сильний вплив мобілізації на стабільність бізнесу, з них 55% респондентів зазначають рівень впливу як «критичний – очікуються серйозні фінансові втрати та зміни у роботі», 24% – як «сильний, який ускладнить бізнес-діяльність». Лише 4% респондентів не відчувають впливу мобілізації на стабільність бізнесу.

Значення Барометру бізнесу 50 вказує на відсутність змін в очікуваннях. Вище 50 – бізнес очікує покращення економічних тенденцій у порівнянні з попереднім місяцем; нижче 50 – вказує на негативні очікування щодо змін порівняно з попереднім місяцем.

За світовою практикою при сприятливих умовах бізнес-середовища значення індексу складає 60+.

40,4 ↓-4,0

БАРОМЕТР БІЗНЕСУ
ЗАГАЛЬНИЙ

ВИРОБНИЦТВО

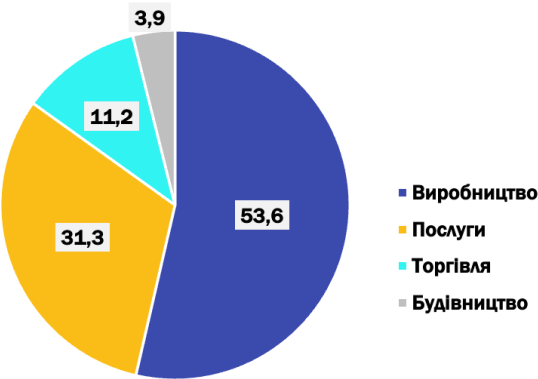
39,0 ↓-3,6

БУДІВНИЦТВО

34,3 ↓-12,0

Розподіл респондентів за секторами,
у відсотках

ПОСЛУГИ

43,8 ↓-4,2

ТОРГІВЛЯ

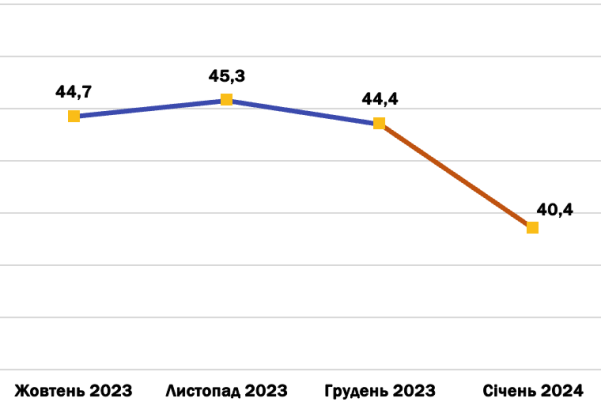
40,0 ↓-2,7

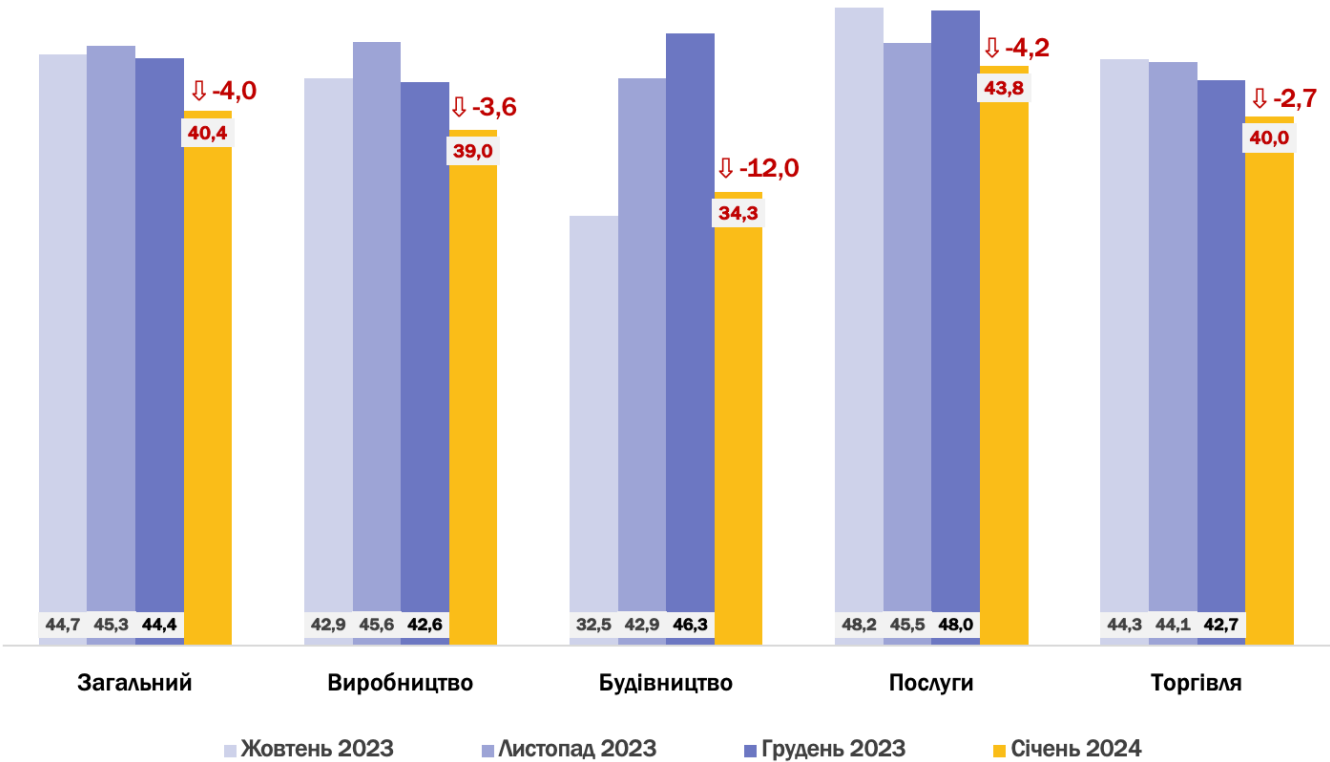
40,4↓-4,0

БАРОМЕТР БІЗНЕСУ ЗАГАЛЬНИЙ

Барометр бізнесу загальний

Індекси Барометру бізнесу за секторами
за період з жовтня 2023 року до січня 2024 року

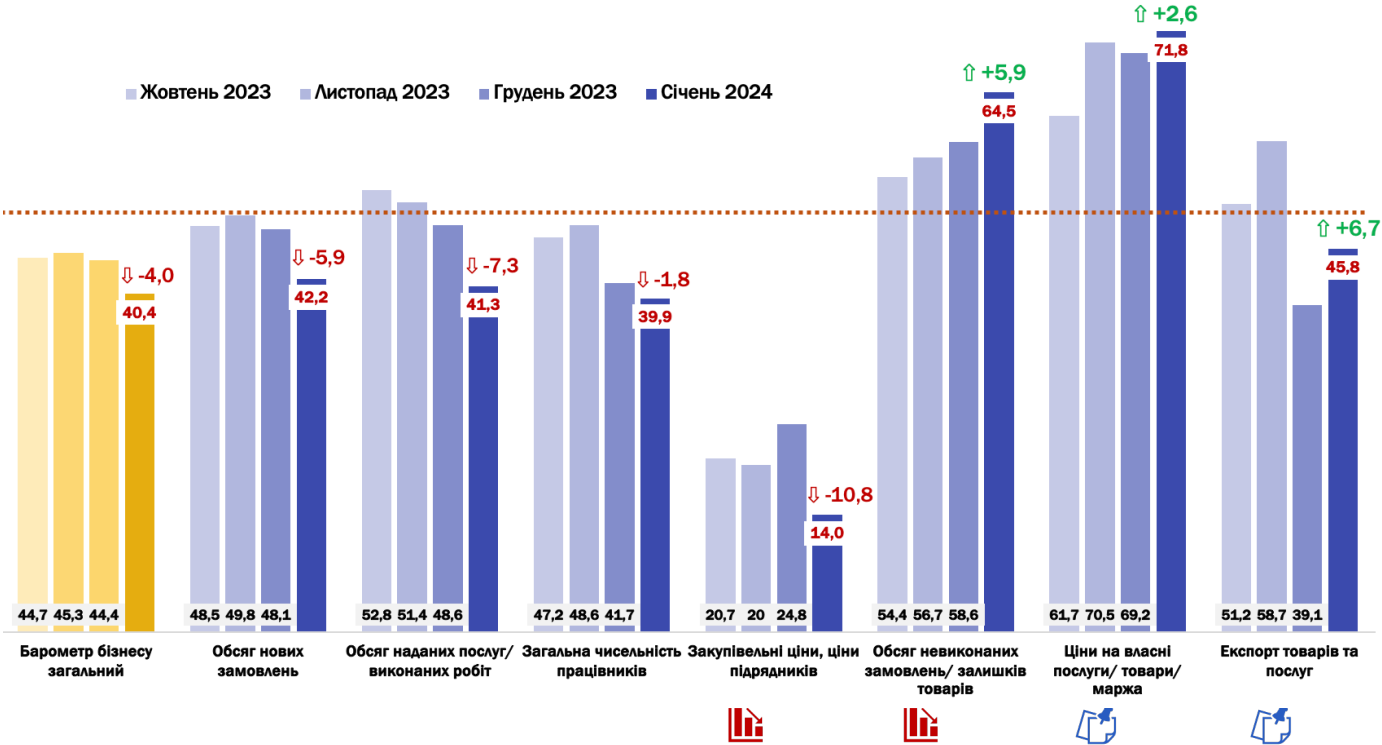
40,4

↓-4,0

БАРОМЕТР БІЗНЕСУ
ЗАГАЛЬНИЙ

- У січні 2024 року загальний індекс Барометру бізнесу склав 40,4 пунктів, що не лише значно менше нейтральних 50 пунктів, а також фіксує зниження на 4,0 пункти в порівнянні з груднем 2023 року.
- Погіршення очікується за 4 з 5 показників. Суттєво знизиться обсяг наданих послуг та виконаних робіт (-7,3 пунктів) та обсяг нових замовлень (-5,9 пунктів). При цьому значно зростуть ціни підрядників.
- Позитивна динаміка спостерігається щодо експорту товарів та послуг зі зростанням на 6,7 пунктів, значення Барометру залишається менше 50 пунктів.
- Загальна чисельність працівників буде надалі зменшуватися.
- Тенденція зменшення зберігається для обсягів невиконаних замовлень/залишків товарів - позитивна динаміка за цим показником тримається всі 4 місяці розрахунку Барометру.

Індекси Барометру бізнесу за показниками за період з жовтня 2023 року до січня 2024 року

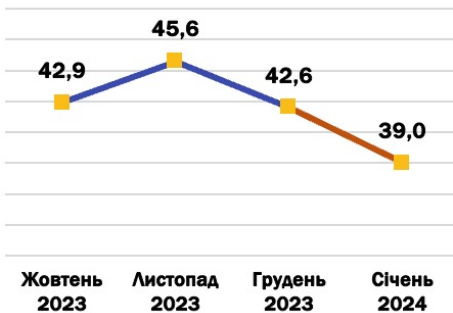
 Показники-дестимулятори, при розрахунку індексів Барометру бізнесу розглядаються в протилежному значенні

 Показники надають додатковий погляд на умови ринку. При розрахунку Барометру бізнесу не враховуються

ВИРОБНИЦТВО

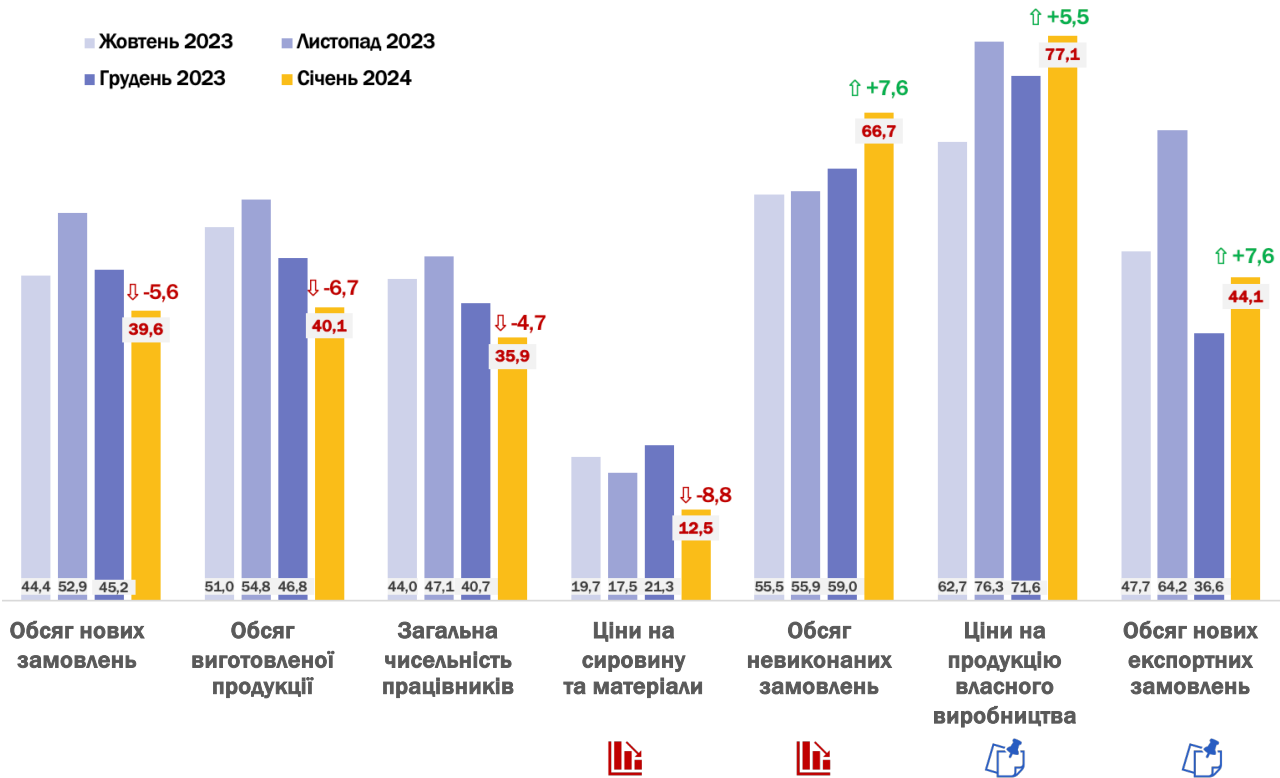

Барометр сектору виробництва

- У порівнянні з груднем 2023 року, в січні 2024 року виробничі підприємства зазнають погіршення за всіма показниками, крім обсягів невиконаних замовлень.
- Найбільш критична ситуація очікується у питанні зростання цін на сировину та матеріали (значення Барометру 12,5 пунктів), що значно гірше ніж у грудні 2023 року (мінус 8,8 пунктів).
- Очікується падіння обсягів виготовленої продукції (значення Барометру 40,1 пунктів) та загальної кількості працівників (значення Барометру 35,9 пунктів), що гірше ніж місяць тому.
- Обсяги невиконаних замовлень скоротилися (значення Барометру 66,7 пунктів, +7,6 пунктів за місяць).

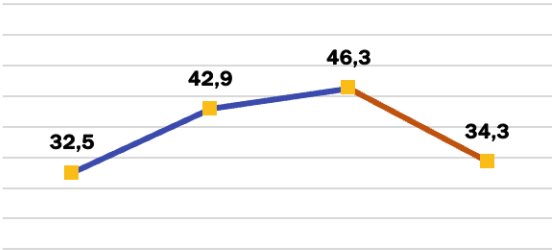
Очікування бізнесу сектору виробництва у січні 2024 року за період з жовтня 2023 року до січня 2024 року

БУДІВНИЦТВО

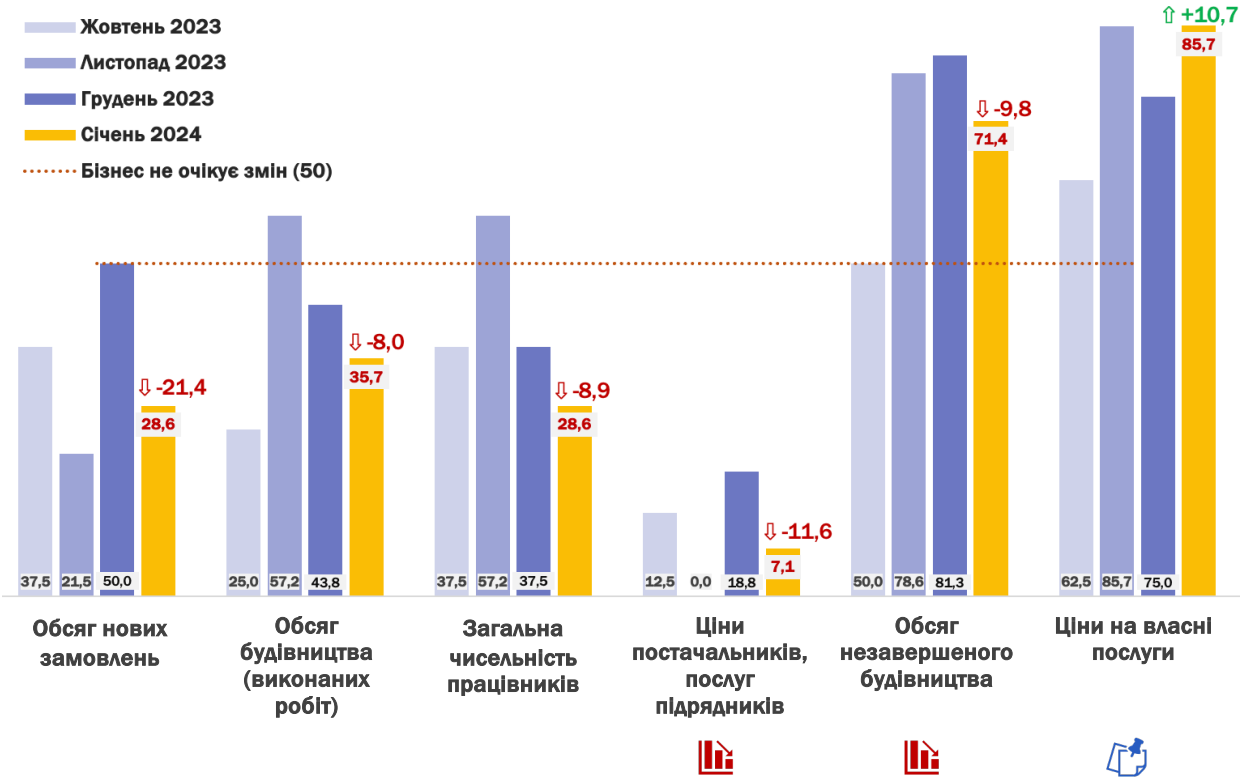
Барометр сектору будівництва

Жовтень 2023 Листопад 2023 Грудень 2023 Січень 2024

- У порівнянні з груднем 2023 року, в січні 2024 року, будівельний сектор очікує значне погіршення ситуації (-12 пунктів).
- Головним фактором зниження значення Барометру є значне падіння обсягів нових замовлень (-21,4 пунктів).
- Основною проблемною сектору залишається зростання цін постачальників (значення Барометру 7,1 з падінням на 11,6 пунктів відносно грудня місяця минулого року).
- Очікується подальше падіння обсягів виконаних робіт (-8,0) та чисельності працівників (-8,9).
- Позитив спостерігається щодо зменшення обсягів незавершеного будівництва (значення Барометру 71,4), хоча кількість бізнесів, які очікують покращення ситуації відносно попереднього періоду, скоротилося на 9,8 пунктів.

Очікування бізнесу сектору будівництва за період з жовтня 2023 року до січня 2024 року

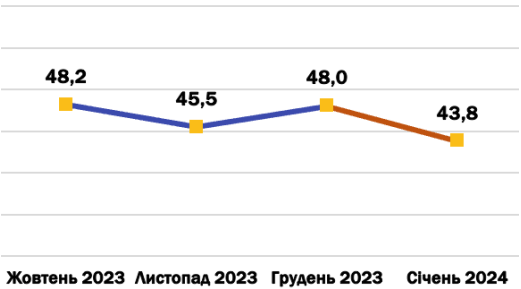

ПОСЛУГИ

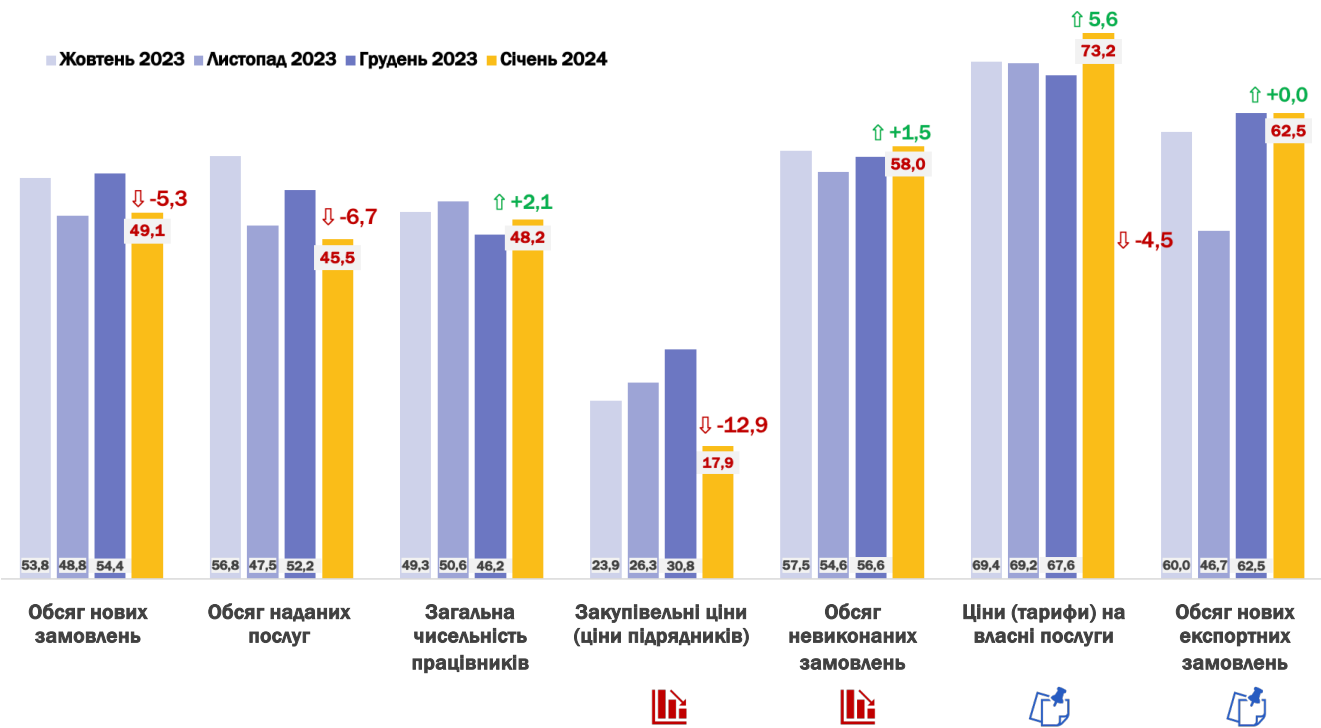
43,8 ↓-4,2

Барометр сектору послуг

- Сектор послуг очікує погіршення ситуації (значення Барометру 43,8 пунктів), головним фактором виступає зростання закупівельних цін (значення Барометру 17,9 пунктів).
- Помірно негативні очікування бізнесу стосуються обсягів нових замовлень (49,1) та обсягів наданих послуг (45,5), при цьому обидва показники демонструють негативну динаміку відносно грудня 2023 року (-5,3 та -6,7 пунктів відповідно).
- Загальна чисельність працівників також буде скорочуватися помірно, при цьому спостерігається позитивна динаміка відносно минулого місяця (+2,1).
- Обсяг невиконаних замовлень буде скорочуватися у більшості бізнесів сектору послуг (58,0 пунктів).

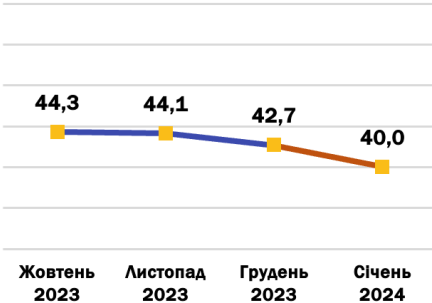
Очікування бізнесу сектору послуг за період з жовтня 2023 року до січня 2024 року

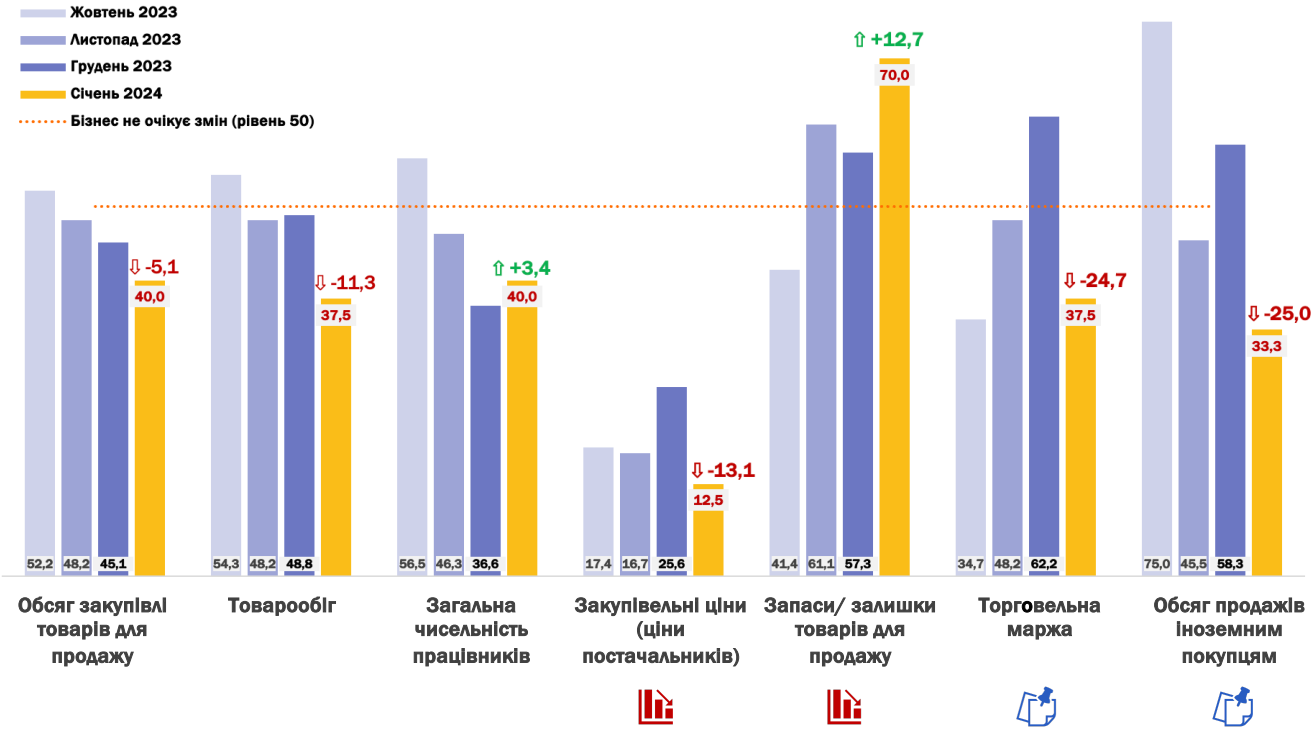
ТОРГІВЛЯ

Барометр сектору торгівлі

Очікування бізнесу сектору торгівлі
за період з жовтня 2023 року до січня 2024 року

- Третій місяць поспіль не очікується позитивних змін в секторі торгівлі – загальний індекс сектору складає 40,0 пунктів, та знизився за місяць на 2,7 пункти.
- Головним чинником, що обумовлює негативні очікування у секторі, є тенденція подальшого зростання закупівельних цін (12,5 пунктів). При цьому кількість бізнесів, які поділяють таку позицію, значно збільшилась порівняно з минулим місяцем (зміна значення Барометру на 13,1 пунктів).
- Аналогічно до інших секторів позитивні зміни очікуються лише стосовно скорочення товарних запасів (70 пунктів).

40,4 ↓-4,0

БАРОМЕТР БІЗНЕСУ
ЗАГАЛЬНИЙ

МІКРО
підприємства
(0-9 осіб)

38,1 ↓-4,9

МАЛІ
підприємства
(до 50 осіб)

38,2 ↓-3,0

ЕКСПОРТЕРИ

40,1 ↓-2,9

СЕРЕДНІ
підприємства
(до 250 осіб)

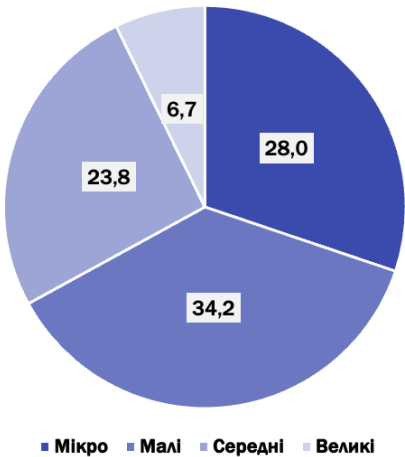
44,1 ↓-5,3

ВЕЛИКІ
підприємства
(250+ осіб)

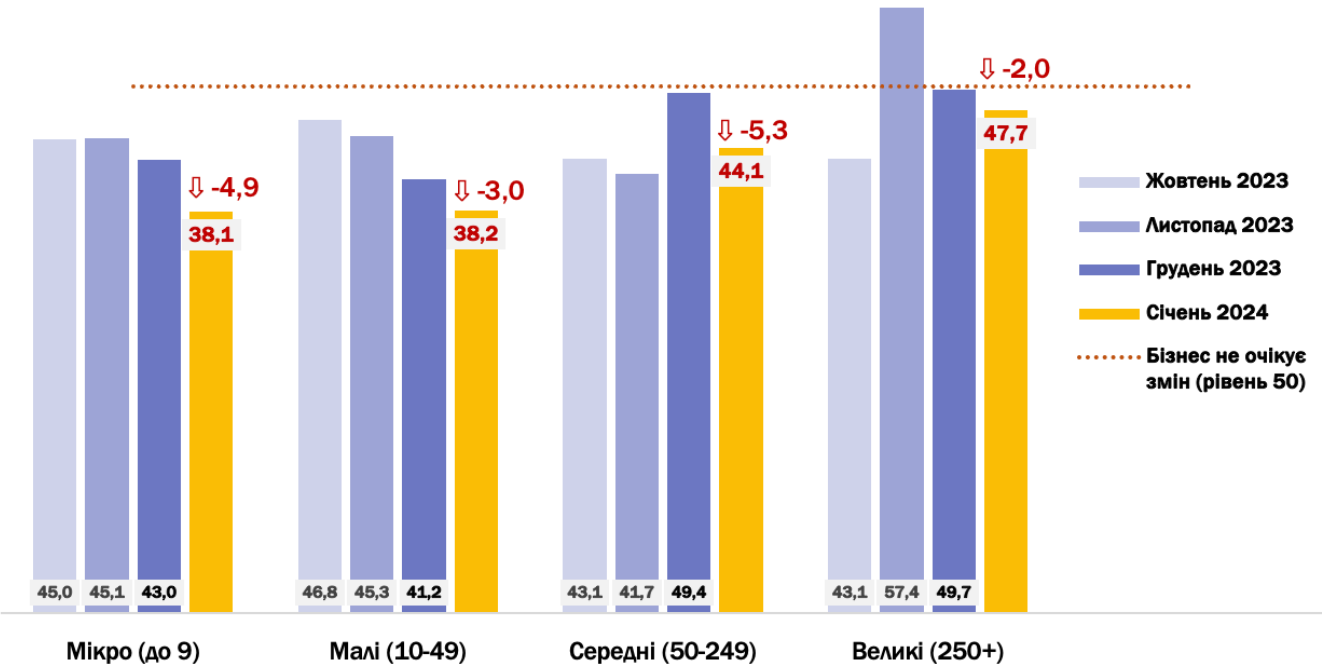
47,7 ↓-2,0

- Негативні зміни у січні 2024 року очікують всі підприємства незалежно від розміру, і кількість підприємств та підприємців відносно грудня 2023 року збільшується, що обумовило відносне падіння Барометру від 2,0 до 5,3 пунктів.
- Спостерігається тенденція до зменшення значення індексу Барометру в залежності від розміру підприємства. Чим менше розмір підприємства, тим менше значення Барометру. Тобто більш позитивні очікування демонструє великий бізнес (47,7 пунктів) ніж середній (44,1 пунктів), а середній – ніж малий (38,2 пунктів) чи мікро (38,1 пунктів).

Розподіл підприємств - респондентів за розміром компанії, у відсотках

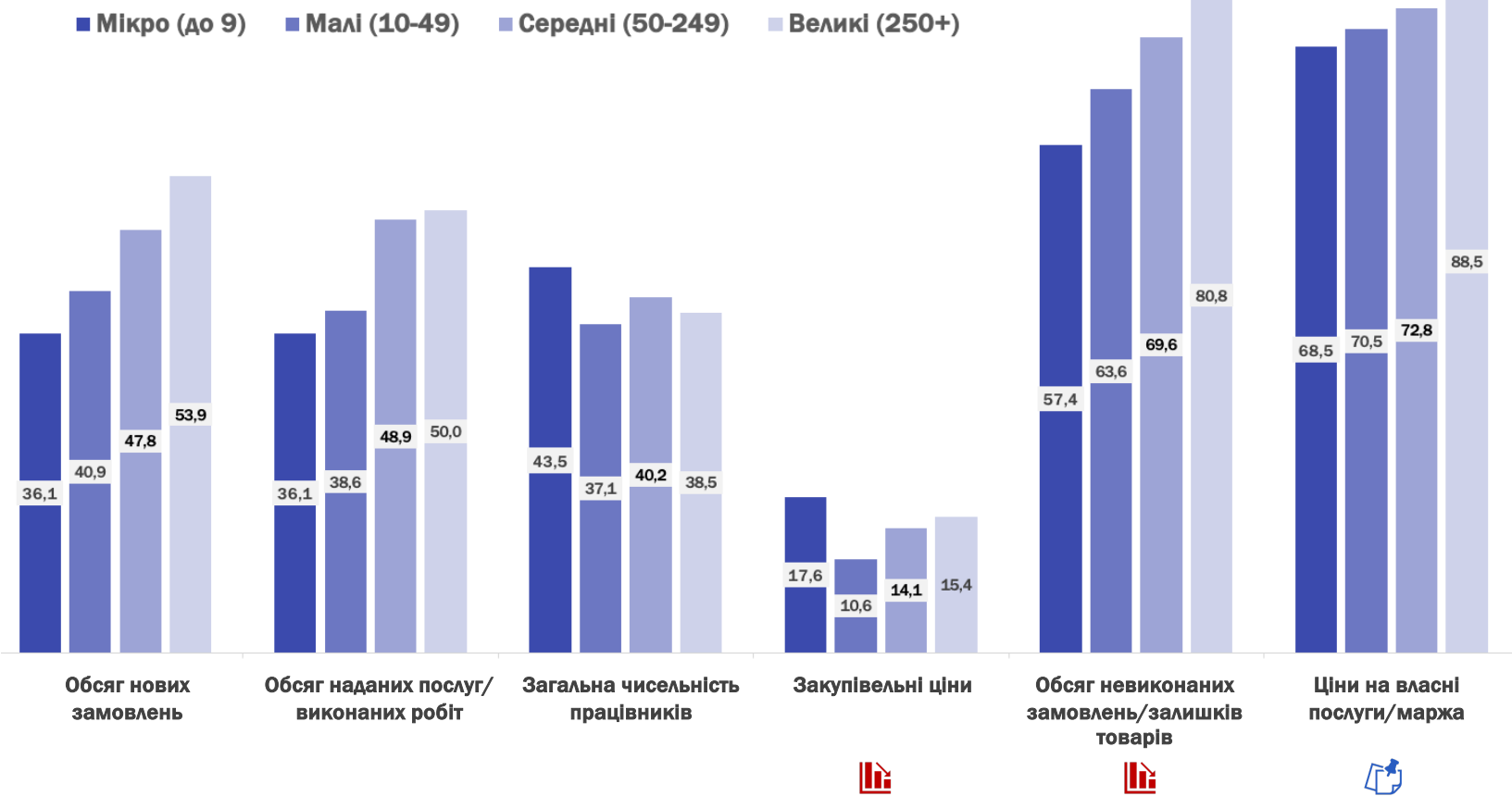

Очікування підприємств та підприємців залежно від розміру бізнесу за період з жовтня 2023 року до січня 2024 року

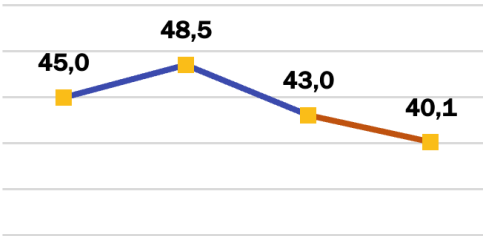
Підіндекси Барометру бізнесу за розміром підприємств
(всі сектори) у січні 2024 року

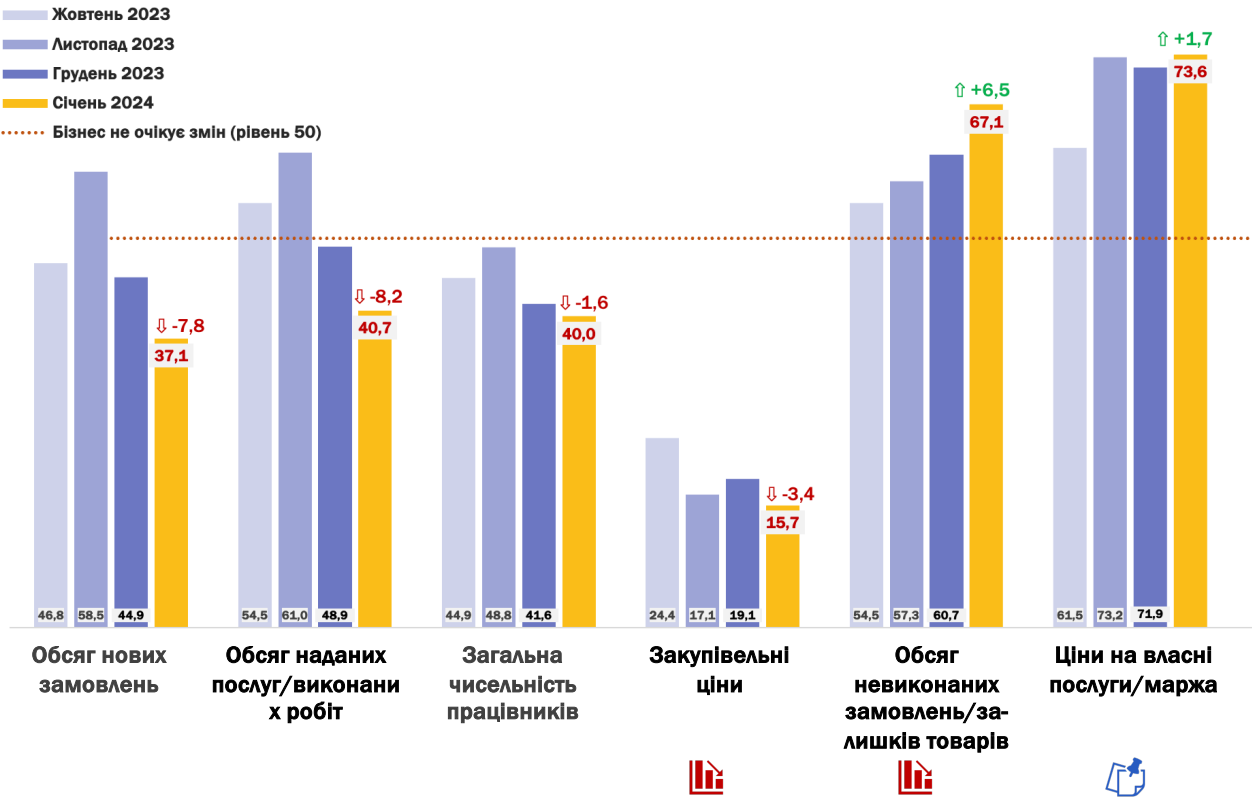
40,1 ↓-2,9
ЕКСПОРТЕРИ
39% респондентів

Барометр бізнесу експортерів

- Барометр бізнесу експортерів всіх секторів демонструє негативні очікування другий місяць поспіль.
- Ключовою проблемою експортерів є збільшення закупівельних цін (значення Барометру 15,7 пунктів), і ця проблема за місяць поглибилася (- 3,4 пункти).
- Помірно негативна ситуація стосується зменшення обсягів нових замовлень (37,1 пунктів), виконаних робіт (40,7 пунктів) та чисельності працівників (40,0 пунктів).
- Позитив очікується у зменшенні залишків товарів (67,1 пунктів). Кількість підприємств, які поділяють цю позицію, збільшується 4 місяці поспіль.

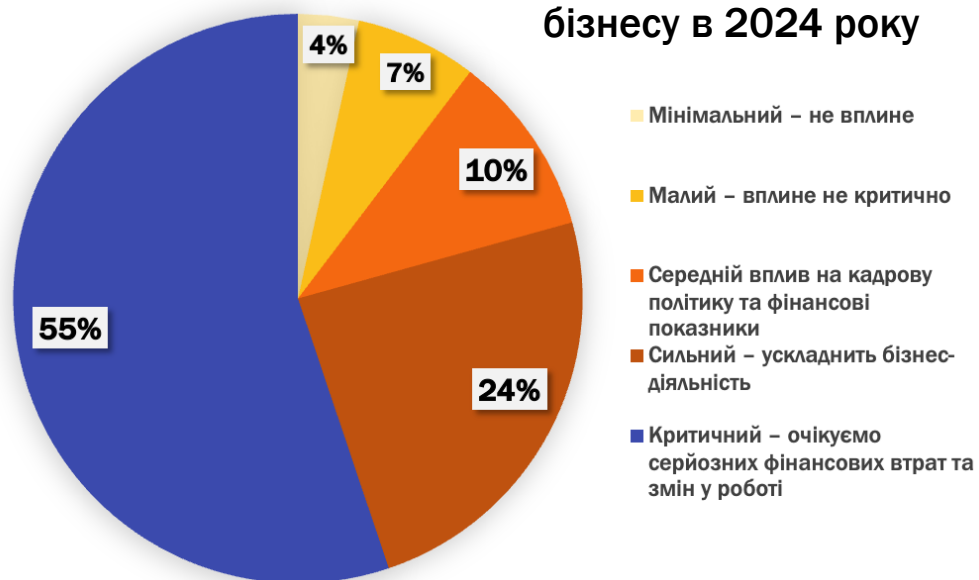
Очікування експортерів всіх секторів
за період з жовтня 2023 року до січня 2024 року
Надає додатковий погляд на умови ринку, в Барометрі бізнесу не враховується

ГОСТРЕ ПИТАННЯ СІЧНЯ 2024

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ

Очікуваний рівень впливу мобілізації на економічну стабільність вашої компанії/бізнесу в 2024 року

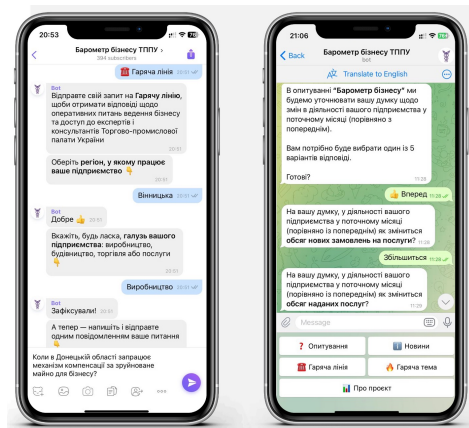

ПРОЙТИ ОПИТУВАННЯ

ЧАТ-БОТИ в VIBER та TELEGRAM

- Щомісячне регулярне опитування
- Гостре питання місяця
- Гаряча лінія системи ТПП в Україні

Барометр бізнесу від Торгово-промислової палати України – це бачення підприємств та підприємців, які є членами та партнерами Торгово-промислової палати України. Він відображає очікування щодо зміни бізнес-середовища в наступному місяці у порівнянні з попереднім.

Базується на опитуванні, яке враховує стан показників («підіндексів») діяльності респондентів 4-х секторів (виробництво, будівництво, торгівля, послуги). Барометр бізнесу адаптований до потреб членів та партнерів Торгово-промислової палати України. Особливістю Барометру бізнесу є включення спеціалізованих галузевих питань та аналіз стану експорту, що надає додатковий погляд на умови ринку.

Питання щодо:

- обсягу нових замовлень/закупівлі товару;
- обсягів виробництва/товарообігу;
- загальної чисельності працівників;
- закупівельних цін/ цін підрядників;
- обсягів невиконаних замовлень/ залишків товарів;
- цін на продукцію власного виробництва/ торговельної маржі*;
- експорту*.

* - додаткові питання, при розрахунку Барометру бізнесу не враховуються

МЕТОДОЛОГІЯ

Барометр бізнесу розраховується за методикою PMI (Purchasing Manager Index):

$$PMI = (P1 * 1) + (P2 * 0,5) + (P3 * 0)$$

де:

P1 = % відповідей, які повідомляють про покращення

P2 = % відповідей, у яких немає змін

P3 = % відповідей, що повідомляють про погіршення

- Значення **вище 50** означає зростання або розширення у секторі економіки порівняно з попереднім місяцем.
- Значення **менше 50** означає скорочення.
- Значення **50** вказує на те, що немає змін порівняно з попереднім місяцем.

Увага! Значення показників «**Закупівельні ціни**» та «**Обсяг невиконаних замовлень/ залишків товарів**» є дестимуляторами і при розрахунку розглядаються в протилежному значенні.

Для деталізації наданих відповідей використовується шкала 5-х вимірів (зменшиться – скоріше зменшиться – без змін – скоріше збільшиться – збільшиться).

Для розрахунку індикатору Барометр бізнесу застосовується 3-и виміри, відповіді за якими підсумовуються:

- зменшиться та скоріше зменшиться;
- без змін;
- скоріше збільшиться та збільшиться.

ЗА ПІДТРИМКИ

Виконавець:

ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВА
ПАЛАТА УКРАЇНИ

Цю публікацію було створено Торгово-промисловою палатою України в рамках Проєкту “Підтримка інклюзивного економічного розвитку в Україні шляхом узгодження експортної стратегії з регіональним розвитком і ЦСР”, що фінансується [Урядом Німеччини](#) і реалізується німецькою федеральною компанією Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit ([GIZ](#)) GmbH у співпраці з Програмою розвитку ООН (ПРООН) в Україні.

Думки, висновки чи рекомендації, викладені в цьому документі, належать авторам (авторкам) та упорядникам (упорядницям) і не обов’язково відображають погляди уряду Німеччини, GIZ, Програми розвитку ООН (ПРООН) в Україні або інших агенцій ООН.